

1. Proste polecenia języka Logo
2. Wykonywanie obliczeń i stosowanie zmiennych
3. Powtarzanie poleceń
4. Stosowanie procedur
  - 4.1. Procedury bez parametrów
  - 4.2. Procedury z parametrami
5. Sytuacje warunkowe
6. Zmianianie postaci żółwia
  - 6.1. Stosowanie gotowych postaci
  - 6.2. Korzystanie z Edytora postaci
  - 6.3. Tworzenie animacji w Edytorze postaci

Warto powtórzyć

1. Jakże poznaliśmy sposoby przedstawiania algorytmów?
2. Czym jest język programowania?
3. Czym charakteryzuje się interpretacja programu?
4. Czym jest zmienna w programie komputerowym? W jaki sposób przypisywaliśmy wartość zmiennym w języku Scratch?
5. Czym jest podprogram? Co należy zrobić, aby zastosować podprogram w programie?
6. Czym jest parametr w procedurze?
7. Kiedy mamy do czynienia z sytuacją warunkową?
8. Na czym polega iteracja? W jaki sposób zapisywaliśmy powtarzające się polecenia w języku Scratch?

1. Proste polecenia języka Logo

Język Logo jest edukacyjnym językiem programowania. Do tworzenia programów w tym języku będziemy wykorzystywać środowisko programowania Logomocja, umożliwiające przygotowywanie projektów, w skład których mogą wchodzić m.in. utworzone rysunki (aktualna treść ekranu graficznego), dodane postacie żółwi oraz procedury.

Okno programu Logomocja (rys. 1.) jest podzielone na dwa ekrany: **graficzny** i **tekstowy**. Polecenia języka Logo wpisujemy w **wierszu poleceń** na ekranie tekstowym, po znaku zachęty „?” i zatwierdzamy naciśnięciem klawisza **Enter**. Komputer od razu sprawdza każde polecenie. Jeśli jest ono poprawne, zostaje wykonane. Efekt wykonania polecenia możemy zobaczyć w oknie programu na ekranie graficznym. Jeśli polecenie jest niepoprawne, program informuje nas o tym za pomocą odpowiedniego komunikatu. Jest to przykład **interpretacji programu**. Możemy powiedzieć, że „rozmawiamy z komputerem”.

T: Programowanie w języku Logo – część 1

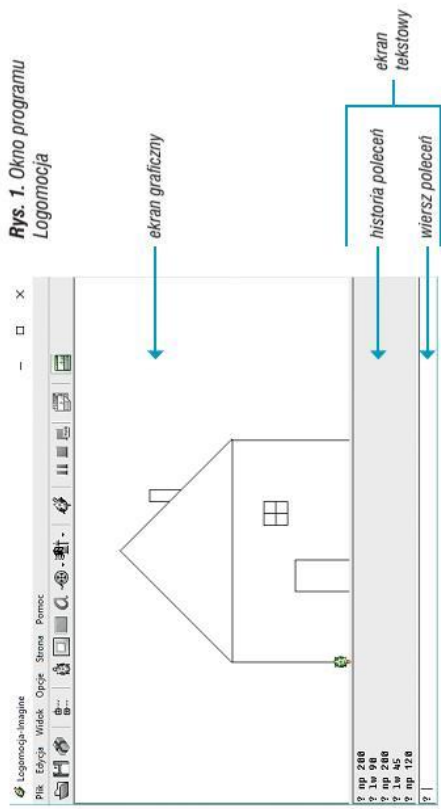
W związku z niedogodnościami i brakiem możliwości korzystania z programu Scratch i Logomocja te i kolejne zajęcia odbywać się będą na zasadzie odczytania przez uczniów treści z podręcznika.

Jeśli będą jakiegokolwiek pytania odnoszące się do rozumienia poszczególnych pojęć proszę o kontakt poprzez adres strony klasy lub na Messengera.

Dla tych, którzy zostawili podręcznik w szkole:

Jedną z cech języka Logo jest możliwość tworzenia rysunków poprzez sterowanie żółwem. Żółw, przesuając się, zostawia za sobą ślad w postaci linii. Na przykład:

- **naprzód liczba_kroków** (w skrócie **np**) przesuwa żółwia do przodu o podaną liczbę kroków, czyli **np 200** przesuwa go o 200 kroków,
- **prawo kąt** (w skrócie **pw**) obraca żółwia w prawo o podany kąt, czyli **pw 90** obraca go o 90°.

Rys. 1. Okno programu Logomocja

Tabela 1. Podstawowe polecenia języka Logo

Polecenie	Skrót polecenia	Opis
naprzód liczba_kroków	np liczba_kroków	Przesuwa żółwia do przodu o podaną liczbę kroków.
wstecz liczba_kroków	ws liczba_kroków	Przesuwa żółwia do tyłu o podaną liczbę kroków.
lewo kąt	lw kąt	Obraca żółwia w lewo o podany kąt.
prawo kąt	pw kąt	Obraca żółwia w prawo o podany kąt.
podnieś	pod	Podnosi pisak żółwia (żółw nie będzie zostawiał śladów przy poruszaniu się).
opuść	opu	Opuszcza pisak żółwia.
schowajMnie	sż	Ukrywa żółwia.
pokażMnie	pż	Pokazuje żółwia.
powtórz liczba_powtórzeń /lista_poleceń]	brak skrótu	Powtarza listę poleceń podaną liczbę razy.
pisz wyrażenie	ps wyrażenie	Wypisuje wartość wyrażenia na ekranie tekstowym; w razie potrzeby wartość ta jest obliczana.

przypisz nazwa wartość	przypisz nazwa wartość	Tworzy zmienną o podanej nazwie <i>nazwa</i> i przypisuje jej wartość podaną jako drugi parametr.
kolo średnica	brak skrótu	Rysuje koło o podanej średnicy.
okrąg średnica	brak skrótu	Rysuje okrąg o podanej średnicy.
czyszć	cs	Czyści ekran graficzny.
czekaj liczba_milisekund	brak skrótu	Zatrzymuje wykonanie programu na podaną liczbę milisekund (np. czekaj 7000 zatrzymuje wykonanie programu na 7 sekund).
ustalKolorPis ustalGrubość	ukp ugp	ukp – ustala kolor pisaka. ugp – ustala grubość pisaka. Polecenia ukp i ugp należy wpisać przed poleceniami rysowania figury. Po wpisaniu każdego z poleceń otwiera się okno, w którym wybiera się odpowiednio kolor lub grubość linii. Polecenie ukp można zapisać również z nazwą koloru poprzedzoną cudzysłowem, np. ukp "niebieski , ukp "czerwonny , a polecenie ugp – z liczbą określającą grubość linii, np. ugp 5 , ugp 20 .
ustalKolorMal	ukm	Ustala kolor malowania, np. ukm "żółty zmienia kolor na żółty.
zamaluj	brak skrótu	Zamalowuje obszar zamknięty bieżącym kolorem lub zmienia kolor linii na bieżący kolor, np. ukm "żółty zamaluj zamaluje obszar (jeśli żółw jest umieszczony w obszarze zamkniętym) lub linie na żółto.

Utworzony rysunek (ekran graficzny) możemy zapisać w pliku, korzystając z opcji **Plik/Zapisz projekt jako** lub **Plik/Zapisz projekt**. Projekty tworzone w Logomocji zapisywane są z rozszerzeniem *imp* (polecenia umieszczone w historii poleceń nie są zapisywane w projekcie). Ekran graficzny można wydrukować (opcja **Plik/Drukuj**).

Uwaga

Historię poleceń można zachować. W tym celu należy ją skopiować i wkleić do dokumentu tekstowego, a następnie zapisać dokument w pliku. Po ponownym uruchomieniu programu Logomocja wystarczy wkleić polecenia do **wiersza poleceń** i po naciśnięciu klawisza **Enter** zostaną one wykonane.

Ćwiczenie 1. Piszemy polecenia w języku Logo

W części tekstowej okna programu Logomocja napisz kolejno polecenia:

- pż**
- np 100**
- pw 135**
- np 45**
- lw 90**
- np 45**
- pw 135**
- np 100**

Ćwiczenie 3. Wykonujemy działania

Wykonaj działania w języku Logo:

- 2345/324,
- (234+2725)*0.5,
- (2642-97)/65.

W obliczeniach można również używać zmiennych. Przed użyciem zmiennej należy przypisać jej wartość, stosując polecenie **przypisz nazwa wartość** (w skrócie **przyp**), które tworzy zmienną o podanej nazwie i przypisuje jej wartość podaną jako drugi parametr. Wartość może być podana w formie wyrażenia. Przed nazwą zmiennej należy umieścić znak górnego cudzysłowu, natomiast przed nazwą zmiennej używanej w *wyrażeniu* – znak dwukropka.

Na przykład:

przyp "a 25.4 przypisuje zmiennej *a* wartość 25,4 (w języku Logo do wydzielenia części ułamkowej liczby używamy kropki, a nie przecinka),

przyp "b 440 przypisuje zmiennej *b* wartość 440,

przyp "s :a+:b przypisuje zmiennej *s* wartość sumy liczb przypisanych do zmiennych *a* i *b*,

ps :s wypisuje wartość zmiennej *s* na ekranie tekstowym.

Uwaga: Dwa ostatnie polecenia, powodujące obliczenie i wyświetlenie wartości sumy liczb *a* i *b*, możemy zapisać również jako jedno: **ps :a+:b**.

Ćwiczenie 4. Wykonujemy obliczenia z użyciem zmiennych

- Pisząc odpowiednie polecenia w języku Logo, oblicz dla *a* równego 20 i *b* równego 50:
  - sumę liczb *a* i *b*,
  - pole powierzchni prostokąta o bokach *a* i *b*,
  - pole powierzchni kwadratu o boku *a*,
  - pole powierzchni kwadratu o boku *b*.
- Wykonaj te same obliczenia dla danych: $a = 1.5$ i $b = 2.5$. Wykorzystaj wcześniej wpisane polecenia.

Polecenia **ps** możemy również używać do wypisywania w języku Logo ciągu słów, tzw. **listy**, np. **ps [Lubię informatykę]** wypisze w wierszu poleceń słowa *Lubię informatykę*. Ciąg słów należy umieścić w nawiasach kwadratowych.

3. Powtarzanie poleceń

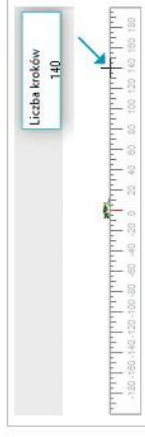
Zamierzamy wyświetlić na ekranie kompozycję składającą się z ośmiokątów foremnych. Aby powstał ośmiokąt, żółw musi narysować pierwszy bok, czyli przejść np. 50 kroków i obrócić się o 45 stopni itd. W jaki sposób zapisać powtarzające się polecenia? Jak wykorzystać utworzony ośmiokąt do wyświetlenia ciekawej kompozycji?

W języku Logo istnieje polecenie **powtórz**, które umożliwia powtarzanie ciągu poleceń określoną liczbę razy. Korzystając z tego polecenia, możemy zapisywać m.in. algorytmy iteracyjne.

Kilka praktycznych porad

- Wprowadzane polecenia muszą być zgodne z regułami języka Logo. Pomiedzy nazwą (skrótorem nazwy) polecenia a wartością liczbową powinna być umieszczona spacja. W przeciwnym wypadku polecenie nie zostanie wykonane – pojawi się komunikat o błędzie. Na przykład po napisaniu **np200** pojawi się napis *Błąd: Nie wiem, jak wykonać np200*. Należy napisać polecenie poprawnie, czyli ze spacją po nazwie polecenia: **np 200**.
- Podczas pisania programu w języku Logo najwygodniej jest stosować skróty nazw poleceń.
- Polecenia napisane wcześniej można wyświetlać, używając klawiszy sterujących (strzałka w górę, strzałka w dół).
- Do wiersza poleceń można wkleić (**Ctrl+V**) polecenie (polecenia) skopiowane (**Ctrl+C**) wcześniej do **Schowka**.

Jeśli nie wiemy, o ile kroków należy przesunąć żółwia, możemy wpisać komentarz **np** bez podawania liczby kroków i nacisnąć klawisz **Enter**. Na ekranie ukaze się **linijka** (rys. 2). Po wskazaniu kursorem myszy miejsca, do którego ma dojść żółw, i kliknięciu program sam uzupełni potrzebną liczbę kroków, a polecenie **np** zostanie umieszczone w historii poleceń. Podobnie postępujemy, jeśli nie wiemy, o jaki kąt należy obrócić żółwia.

Rys. 2. Linijka w programie Logomocja

Ćwiczenie 2. Rysujemy dom

- Narysuj w programie Logomocja dom podobny do pokazanego na rysunku 1.
- Zapisz projekt w pliku pod nazwą *Dom*.

2. Wykonywanie obliczeń i stosowanie zmiennych

Zamierzamy obliczyć pole powierzchni prostokątnej działki o bokach przyjmujących dowolne wartości dodatnie. W jaki sposób można w języku Logo zapisać polecenia umożliwiające wykonanie obliczeń i wyświetlenie wyniku na ekranie?

W języku Logo można również stosować polecenia, które spowodują wykonanie obliczeń lub wprowadzenie napisu. Wyniki obliczeń i napisy pojawiają się na ekranie tekstowym w historii poleceń.

Aby w języku Logo wyświetlić wartość wyrażenia na ekranie tekstowym, należy napisać polecenie **ps wyrażenie**.

Na przykład polecenie **ps 345+234** spowoduje wypisanie w historii poleceń liczby 579, a **ps 234/2** – liczbą 117.

Ćwiczenie 6. Definiujemy procedurę bez parametrów

1. Zdefiniuj procedurę bez parametrów OŚMIOKA1 (rys. 3.), rysującą ośmiokąt foremny o boku 50 kroków i o krawędziach koloru niebieskiego.
2. Zapisz projekt w pliku pod nazwą *Projekt1*.

Wskazówka: Przed poleceniem **powtórź** dodaj: **ukp "niebieski** (zmiana koloru pisaka na niebieski).

Aby wywołać procedurę, należy wpisać jej nazwę w wierszu poleceń po znaku za-
chety „?”. Zdefiniowanej procedury możemy używać w definicjach innych procedur.
Na przykład, używając procedury OŚMIOKA1, możemy otrzymać obraz przedsta-
wiony na rysunku 4.:

oto OŚMIOKA1Y1
powtórź 12 [OŚMIOKA1 lw 30]
już

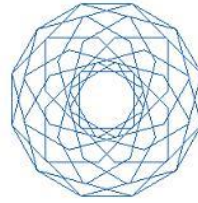
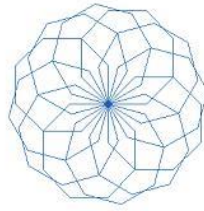
Jeśli zapiszemy projekt w pliku, procedura również zostanie w nim zapisana.
Po otwarciu projektu z pliku możemy procedurę ponownie wywoływać,
używając jej nazwy. Utworzoną procedurę można też wykorzystywać w innej
procedurze. W jednym projekcie możemy utworzyć i zapisać wiele procedur.

Ćwiczenie 7. Korzystamy z utworzonych wcześniej procedur

1. Otwórz plik *Projekt1* zapisany w ćwiczeniu 6. Korzystając z procedury OŚMIOKA1, zdefiniuj procedurę OŚMIOKA1Y1, rysującą figurę taką, jak pokazano na rysunku 4.
2. Korzystając z procedury OŚMIOKA1Y1, zdefiniuj procedurę OŚMIOKA1Y2, rysującą figurę taką, jak pokazano na rysunku 5.
3. Zapisz plik pod tą samą nazwą.

Wskazówka: Do treści procedury OŚMIOKA1Y1 należy dodać w odpowiednim miejscu polecenie **np 50**.

Rys. 4. Wykonanie procedury OŚMIOKA1Y1 – ćwiczenie 7. (punkt 1.)

Rys. 5. Wykonanie procedury OŚMIOKA1Y2 – ćwiczenie 7. (punkt 2.)

Ćwiczenie 8. Drukujemy ekran graficzny

Otwórz plik *Projekt1* zapisany w ćwiczeniu 7. Wydrukuj ekran graficzny z wybranym rysunkiem (efektem wykonania wybranej procedury).

Aby powtarzać operacje w języku Logo, należy użyć polecenia **powtórź**, które ma postać:
powtórź liczba_powtórzeń [lista_poleceń]

Na przykład:

powtórź 8 [np 50 lw 45] narysuje ośmiokąt foremny o boku 50 kroków.

Ćwiczenie 5. Realizujemy powtórzenia (iteracje)

Korzystając z polecenia **powtórź**, narysuj ośmiokąt foremny o boku 40 kroków.

4. Stosowanie procedur

W języku Logo możemy korzystać ze standardowych procedur tego języka bądź definiować własne (bez parametrów i z parametrami).

4.1. Procedury bez parametrów

Zamierzamy opracować cząstkowy problem, jakim jest narysowanie ośmiokąta, w postaci programu. W jaki sposób zdefiniować podprogram w języku Logo? W jaki sposób można go potem wykorzystać do definiowania nowego podprogramu?

W Logo możemy korzystać ze standardowych procedur tego języka bądź definiować własne. W oknie pamięci (klawisz **F4** lub odpowiednia opcja menu) można zobaczyć zdefiniowane procedury. Można je również w tym oknie edytować (klawisz **F11** lub odpowiednia opcja menu).

Aby zdefiniować procedurę bez parametrów, należy wpisać:
oto nazwa_procedury
treść_procedury
już

Na przykład po napisaniu:

oto OŚMIOKA1
powtórź 8 [np 50 lw 45]
już

zostanie zdefiniowana procedura OŚMIOKA1, rysująca ośmiokąt foremny o boku 50 kroków.

Rys. 3. W oknie pamięci widoczna jest treść zdefiniowanej procedury OŚMIOKA1. W tym miejscu można też edytować treść procedury

Chcemy narysować K takich samych trójkątów, które będą przesunięte o podaną liczbę kroków i obrócone o podany kąt. Jak to zrobić, definiując najpierw procedurę TRÓJKĄT?

Ćwiczenie 10. Definiujemy procedurę rysującą trójkąt równoboczny

1. Definiuj procedurę TRÓJKĄT z parametrem N , rysującą trójkąt równoboczny (N – długość boku trójkąta).
2. Zapisz projekt w pliku pod nazwą *Projekt2*.

W celu narysowania K trójkątów należy, używając polecenia **powtórz**, powtórzyć K razy rysowanie trójkąta oraz jego przesuwanie i obracanie.

Ćwiczenie 11. Definiujemy procedurę rysującą kompozycję składającą się z trójkątów

1. Korzystając z procedury TRÓJKĄT zapisanej w pliku *Projekt2* w ćwiczeniu 10., zdefiniuj procedurę iteracyjną TRÓJKĄTY z parametrem K , gdzie K to liczba trójkątów. Trójkąt ma być przesuwany o 10 kroków i obracany w lewo o kąt 35° . Przyjmij bok trójkąta (parametr aktualny) równy 100.
2. Wywołaj procedurę TRÓJKĄTY dla $K = 40$.
3. Zapisz plik pod tą samą nazwą.

5. Sytuacje warunkowe

W języku Logo polecenie realizujące sytuację warunkową ma postać:

jeżeli warunek [lista_poleceń1] [lista_poleceń2].

Jeśli warunek jest spełniony, to realizowane są polecenia *lista_poleceń1*, w przeciwnym przypadku realizowane są polecenia *lista_poleceń2*.

Na przykład:

```
oto FIGURA :X
  jeżeli :X > 0 [OŚMIOKĄT] [TRÓJKĄT 80]
  już
```

Gdy wywołamy procedurę FIGURA, podając jako parametr dowolną liczbę dodatnią, zostanie narysowany ośmiokąt foremny. Gdy jako parametr podamy zero lub liczbę ujemną, zostanie narysowany trójkąt równoboczny o boku 80.

Ćwiczenie 12. Stosujemy polecenia warunkowe w języku Logo

1. Zdefiniuj procedurę z parametrem X . Dla X dodatnich ma być wywołana procedura OŚMIOKĄTY1, a dla X niedodatnich – procedura OŚMIOKĄTY2. Procedury OŚMIOKĄTY1 i OŚMIOKĄTY2 zostały zdefiniowane w ćwiczeniu 7.
2. Zapisz projekt w pliku pod nazwą *Projekt3*.

4.2. Procedury z parametrami

Chcielibyśmy rysować wielokąty o dowolnej liczbie boków, wprowadzanej z klawiatury. W jaki sposób zdefiniować odpowiednią procedurę?

W języku Logo, podobnie jak w języku Scratch, możemy definiować procedury z parametrami.

Aby zdefiniować procedurę z parametrami, należy wpisać:

oto nazwa_procedury .parametr1 .parametr2

treść procedury

już

Procedura może zawierać dowolną liczbę parametrów. Należy pamiętać o umieszczeniu znaku „.” przed nazwą każdego parametru.

Na przykład:

```
oto SZĘŚCIOKĄT :N
```

```
  powtórz 6 [np :N lw 60]
```

już

definiuje procedurę rysowania sześciokąta foremnego o boku długości N .

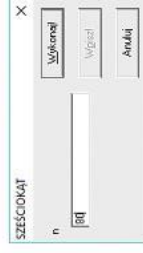
W definicji procedury określamy parametry formalne. W procedurze SZĘŚCIOKĄT określiliśmy parametr o nazwie N . W momencie wywołania procedury parametr formalny jest zastępowany przez parametr aktualny, którego wartość może być wprowadzona np. z klawiatury. Możemy też wywołać procedurę, przekazując do niej od razu konkretną daną, w tym przypadku liczbową. Procedurę SZĘŚCIOKĄT wywołamy, podając konkretną wartość parametru N , np. SZĘŚCIOKĄT 100, SZĘŚCIOKĄT 50. W tym przypadku parametr N oznacza długość boku sześciokąta.

Ćwiczenie 9. Definiujemy procedurę z parametrami

1. Zdefiniuj procedurę SZĘŚCIOKĄT z parametrem M , rysującą sześciokąt foremny (N – długość boku sześciokąta) o krawędziach koloru czerwonego.
2. Wywołaj procedurę SZĘŚCIOKĄT dla kilku różnych danych (długości boku).

Wskazówka: Jeśli w wierszu poleceń wpiszesz samą nazwę procedury (bez podania wartości parametru), otworzy się okno, w którym będziemy mogli wpisać wartość parametru (rys. 6).

Rys. 6. Okno, w którym wpisujemy dane przekazywane do procedury

6. Zmianianie postaci żółtwa

6.1. Stosowanie gotowych postaci

W programie Logomocja możemy zmienić żółtwa na inną postać, także animowaną. Można ją wybrać z gotowych propozycji zapisanych w plikach i dołączonych do programu Logomocja. Możemy również utworzyć własną postać w Edytorze postaci, który jest częścią programu Logomocja, i zapisać ją w pliku.

Aby zmienić postać żółtwa na inną, należy:

- na ekranie graficznym kliknąć żółtwa prawym przyciskiem myszy i z menu kontekstowego wybrać polecenie **Zmień żł**,
- na zakładce **Postać** kliknąć przycisk **Ustal postać**,
- w otwartym oknie **Wybierz postać** odszukać i kliknąć nazwę pliku zawierającego obraz przedstawiający postać, w którą ma zmienić się żółw – w oknie **Wybierz postać** pojawi się podgląd postaci,
- kliknąć przycisk **Otwórz** – w oknie zmiany żółtwa możemy zmienić parametry postaci, m.in. powiększyć rysunek postaci. W tym celu trzeba wpisać większą wartość w polu **Skala X** (domyślnie rozmiar jest ustawiony na 1),
- kliknąć przycisk **OK**.

Ćwiczenie 13. Zmieniamy postać żółtwa

1. Zmień żółtwa na inną, wybraną przez siebie postać.
2. Utwórz program, w którym nowy żółw (nowa postać) „przejdzie” dookoła ekranu, nie rysując ramki.

6.2. Korzystanie z Edytora postaci

W Edytorze postaci można tworzyć rysunki w podobny sposób jak w programie Paint. Edytor postaci umożliwia ponadto tworzenie **obrazu animowanego**.

Do rysowania figur geometrycznych program udostępnia narzędzia malarskie: **Elipsa**, **Prostokąt**, **Wielobok**, **Linia**. Obraz można powiększać, wypełniać obszary zamknięte i rysować luki. Możemy ustalić grubość rysowanej linii, wybierając rodzaj **stałówki**. Kolory wybieramy z **palety barw**. Z narzędzi tych korzysta się podobnie jak w programie Paint. Różnice są nieznaczne, np.:

- aby narysować figurę (prostokąt, wielokąt lub elipsę) z wypełnieniem, należy przed rozpoczęciem rysowania kliknąć dane narzędzie raz lub dwa razy (figura zostaje wówczas wypełniona),
- niektóre narzędzia wybieramy z listy wyboru, np. **Pióro**, **Ołówek**, **Gumkę**; narzędzia podzielono na dwie grupy – w związku z tym można tworzyć kombinacje narzędzi, np. **Gumka** może przyjmować kształt elipsy; dlatego podczas rysowania należy zwrócić uwagę, które narzędzie zostało wybrane z listy.

Rysunek utworzony w Edytorze postaci zapisuje się w pliku z rozszerzeniem *lgf*.

Ćwiczenie 14. Zapoznajemy się z Edytorem postaci

1. Uruchom Edytor postaci. Zwróć uwagę na budowę okna programu.
2. Zapoznaj się z interfejsem programu. Zwróć uwagę na wybór i działanie narzędzi. Porównaj je z możliwościami programu Paint.
3. Wypróbuj możliwość rysowania figur z wypełnieniem i bez wypełnienia.
4. Sprawdź, w jaki sposób rysuje się kwadrat i koło, a następnie porównaj go ze sposobem rysowania tych figur w programach Paint i GIMP.

Ćwiczenie 15. Tworzymy rysunek w Edytorze postaci

1. Utwórz rysunek postaci składający się z różnych figur geometrycznych. Postać przedstawiona na rysunku 7. może stanowić inspirację.
2. Zapisz rysunek w pliku pod nazwą *Ludzik*.

Wskazówka: Z menu kontekstowego palety kolorów można wybrać inny sposób jej wyświetlenia.

Aby umieścić zaznaczony fragment rysunku na przezroczystym tle, należy wybrać polecenie **Rysowanie przezroczyste** z menu kontekstowego zaznaczonego fragmentu lub z menu **Rysowanie/Zaznaczenie**.

6.3. Tworzenie animacji w Edytorze postaci

{
Zamierzamy zamienić żółtwa na utworzoną samodzielnie ruchomą postać. W jaki sposób w środowisku Logomocja można przygotować animowany rysunek?
}

Edytor postaci umożliwia tworzenie **animacji komputerowych**. Animacja składa się z klatek. Im więcej klatek jest wyświetlanych w jednostce czasu, tym bardziej płynny jest ruch. Kolejne klatki animacji tworzymy, korzystając z kopiowania przez **Schówek** (rys. 7). W obszarze do rysowania aktualnie widoczna klatka jest obramowana na niebiesko.

Ćwiczenie 16. Oglądamy gotową animację

1. Uruchom Edytor postaci.
2. Otwórz i uruchom kilka gotowych animacji dostępnych w tym programie.

Tworzenie nowej animacji zaczynamy od narysowania rysunku, który będzie podstawą do przygotowania kolejnych klatek animacji. Następnie kopiujemy klatkę i na kopii наносimy zmiany, korzystając z możliwości programu, m.in. z przekształceń rysunku.

W Edytorze postaci rodzaj przekształcenia można wybrać, korzystając z opcji **Rysowanie/Zaznaczenie** lub z menu kontekstowego zaznaczonego fragmentu obrazu.

Warto zapamiętać

- Środowisko programowania Logomocja umożliwia tworzenie projektów, w skład których mogą wchodzić ekran graficzny, utworzone procedury oraz nowe postacie żółwi.
- W języku Logo możemy pracować w trybie interakcyjnym (inaczej: w trybie dialogu z komputerem).
- W języku Logo w obliczeniach można używać zmiennych. Przed użyciem zmiennej należy przypisać jej wartość, stosując polecenie **przypisz**.
- W języku Logo możemy zapisywać m.in. algorytmy iteracyjne. Do ich zapisu wykorzystujemy polecenie **powtórz**.
- Procedury (podprogramy) to wyodrębnione części programu, mające jednoznaczną nazwę i ustalony sposób wymiany danych z innymi częściami programu.
- W języku Logo możemy zdefiniować procedury bez parametrów i z parametrami.
- Definiując procedurę z parametrami, określamy parametry, które w momencie jej wykonywania przyjmują konkretne wartości.
- W języku Logo możemy zapisywać m.in. algorytmy z warunkami. Do ich zapisu możemy zastosować polecenie **jeżeli**.
- W Edytorze postaci można utworzyć własną postać animowaną, w którą można zmienić żółwia.

Zaznaczony fragment rysunku można również przekształcić, klikając wewnątrz zaznaczenia i chwytając za narożnik zaznaczenia. Jednokrotne kliknięcie umożliwia zmianę rozmiaru i wykonanie odbicia, dwukrotne – obrócenie, a czterokrotne – pochylenie.

Aby utworzyć kolejną klatkę animacji, należy:

- kliknąć w dolnym oknie klatkę, na podstawie której chcemy przygotować kolejną klatkę,
- skopiować klatkę do **Schowka** (opcja **Kopiuj**) – rys. 7.,
- wkleić skopiowaną klatkę za wybraną klatką lub przed nią (opcja **Wklej za** lub **Wklej przed**),
- na wklejonej klatce nanieść zmiany.

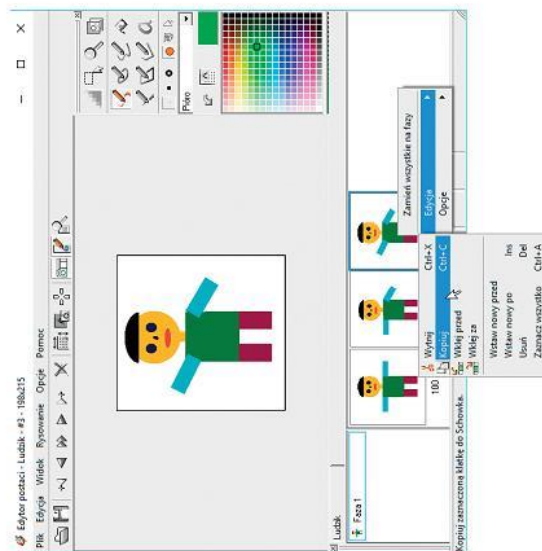
Aby uruchomić animację, należy kliknąć przycisk **Podgląd**

aby ją zatrzymać – przycisk **Zakończ podgląd**.

Ćwiczenie 17. Tworzymy własną animację w Edytorze postaci

1. Utwórz animację postaci utworzonej w ćwiczeniu 15. Postaraj się przygotować przynajmniej pięć klatek.
2. Zapisz plik pod tą samą nazwą.

Rys. 7. Przykład tworzenia animacji w Edytorze postaci – ćwiczenia 15. i 17. W oknie **Treści** widoczne są kolejne klatki animacji